

Haarlem

Mr. B.B. Schneiders

burgemeester

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Leden van de raad

Datum 1 september 2014
Ons kenmerk 2014/322451
Contactpersoon Mr. K. Roos
Doorkiesnummer 023-5114607
E-mail adres kroos@haarlem.nl

Onderwerp Raadsbijeenkomst Integraal Veiligheidsbeleid 2015 - 2018

Geachte leden van de raad,

Hierbij bied ik u de Veiligheidsanalyse gemeente Haarlem 2014 aan. In deze analyse wordt een overzicht gegeven van de thema's op gebied van veiligheid en leefbaarheid die in Haarlem spelen. Per thema is een beeld geschetst van de problematiek, de duiding van de cijfers en de aanpak die tot nu toe gevolgd wordt. Tevens worden mogelijkheden en instrumenten voor de toekomst verkend. Deze Veiligheidsanalyse is de basis voor het nieuw vast te stellen Integraal Veiligheids- en handhavingsbeleid 2015 – 2018.

Op 11 september aanstaande willen de partijen van de veiligheidsdriehoek (Officier van Justitie, teamchef Politie en Burgemeester) graag met de leden van de raad van gedachten wisselen over de te stellen prioriteiten en de aanpak binnen het beleid. Hiertoe is een extra commissie bestuur ingepland.

Na die gedachtenwisseling wordt het nieuwe Integraal Veiligheids- en handhavingsbeleid 2015 – 2018 verder vormgegeven en later dit jaar ter vaststelling aan uw raad aangeboden.

Integraal veiligheidsbeleid

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een goed functionerende samenleving. Onveiligheid, zowel in objectieve als subjectieve zin doet afbreuk aan de leefbaarheid van de stad, aan de kwaliteit van de leefomgeving en is een beperkende factor in de sociaal economische ontwikkeling van wijken en buurten. Haarlem behoort tot de veiligste grote steden (inwonertal 100.000+). Om dit zo te houden en om de veiligheid voor burgers en ondernemers verder te verbeteren is inzet nodig van zowel de gemeente, politie en openbaar ministerie, maar ook van maatschappelijke organisaties en burgers van Haarlem zelf.

Rol van de gemeente

De gemeente heeft hierbij enerzijds een sterke regierol en anderzijds ook een belangrijke uitvoerende rol. Met het vaststellen van het Integraal Veiligheids- en handhavingsbeleid 2015 – 2018 stelt de raad de kaders vast waarbinnen deze rollen worden ingevuld en benoemt de raad de thema's die de komende vier jaar extra aandacht vragen. Het beleid biedt vervolgens het handvat voor de samenwerking met alle veiligheidspartners in de stad en de regio.

Rol van de driehoek

De veiligheidsdriehoek bestaat uit de Officier van justitie, de Teamchef van Politie en de Burgemeester. In de driehoek wordt de onderlinge afstemming en samenwerking tussen de partijen besproken en wordt de vinger aan de pols gehouden voor wat betreft de uitvoering van het vastgestelde beleid en de daarop gebaseerde actieprogramma's. Ten aanzien van het nieuw te vormen veiligheids- en handhavingsbeleid heeft de driehoek een adviserende rol richting de raad.

Veiligheidsbeleid is actiegericht en bestendig voor de lange termijn

Haarlem heeft een sterke traditie als het gaat om de aanpak van criminaliteit, overlast en onveiligheid. Het beleid kenmerkt zich door een krachtige actiegerichtheid, waarbij de lange termijn doelen niet uit het oog verloren worden. Daarom stelt de raad elke vier jaar de kaderstellende nota Integraal veiligheids- en handhavingsbeleid vast. Op basis waarvan jaarlijks actieprogramma's worden gemaakt die leidend zijn voor de concrete aanpak van veiligheids- en handhavingsproblemen door zowel gemeentelijke afdelingen, als de externe veiligheidspartners. Daarbij is de monitoring van zowel de jaarlijkse activiteiten als de lange termijn doelen ingebed in het beleid. Hierdoor kunnen de doelen en acties snel worden bijgesteld aan de hand van de ontwikkelingen op gebied van veiligheid en de actuele in Haarlem levende problematiek.

Bestaande veiligheidsbeleid wordt tussentijds geactualiseerd

Het actuele Integraal veiligheids- en handhavingsbeleid is door de raad vastgesteld tot 2016. Om twee redenen is ervoor gekozen deze nota nu al te vervangen door een nota over die gaat gelden voor de periode 2015 – 2018.

1. Het lokaal integraal veiligheids- en handhavingsbeleid sluit aan bij het regionale meerjaren beleidsplan dat voor de gehele politie eenheid Noord Holland wordt opgesteld. Dit meerjarenbeleidsplan is verplicht op grond van de Politiewet 2012.
2. De actualisering van het beleid loopt in gelijke pas met de wisseling van de raad. Hiermee wordt de nieuwe raad in staat gesteld haar eigen kleur aan het gemeentelijk integraal veiligheids- en handhavingsbeleid te geven.

Veiligheidsanalyse als basis voor nieuw beleid

We beginnen echter niet op nul. Hierboven is al aangegeven dat Haarlem een sterke traditie kent als het gaat om de aanpak van criminaliteit, overlast en onveiligheid. Bovendien is het vergroten van veiligheid in de stad een zaak van lange adem. In de Driehoek is ervoor gekozen om vooral voort te bouwen op wat er al is, bestaande werkwijzen die succesvol zijn te versterken en aan te sluiten op de komende ontwikkelingen. De Veiligheidsanalyse gemeente Haarlem 2014 geeft inzicht in de huidige stand van zaken en biedt aanknopingspunten voor zowel de prioritering

voor de komende vier jaar als de te kiezen aanpak van het beleid. Voor het maken van de Veiligheidsanalyse is het VNG-model Kernbeleid Veiligheid gebruikt. De cijfers zijn afkomstig van politie, openbaar ministerie en gemeente. Er is gekeken naar de landelijke en regionale trends en voor de lokale ervaringen van de afgelopen jaren en de trends zijn gesprekken gehouden met veiligheidspartners en sleutelfiguren in de stad.

De Veiligheidsanalyse is geen rechtstreekse evaluatie van de in de nota IVH 2012 – 2016 opgenomen doelstellingen. Dat kan ook niet, omdat de looptijd van die beleidsdoelen nog niet is verstreken. Wel zijn de in die nota gestelde prioriteiten betrokken in de analyse. Daarmee geeft de Veiligheidsanalyse gemeente Haarlem 2014 inzicht in de veiligheids- en handhavingsproblematiek in de stad, de wijze waarop daar nu mee wordt omgegaan en de mogelijkheden die er zijn voor de toekomstige aanpak.

Prioriteren is noodzaak

Ook de aanpak van veiligheids- en handhavingsproblemen is onderhevig aan bezuinigingen. Zeker daar waar samengewerkt wordt met externe partijen is het noodzakelijk om keuzes te maken in het toedelen van geld, capaciteit en inspanning. Dit betekent dat het belangrijk is om prioriteiten voor de komende jaren vast te leggen in het nieuwe Integraal veiligheids- en handhavingsbeleid. Er wordt dan onderscheid gemaakt in onderwerpen die hoge prioriteit hebben, gemiddelde prioriteit en lage prioriteit. Aan veiligheidsthema's waar hoge prioriteit aan is gegeven wordt meer aandacht in geld en capaciteit gegeven dan thema's waar minder prioriteit aan wordt gegeven.

In de nota IVH 2012 – 2016 waren de prioriteiten als volgt opgebouwd:

Hoge prioriteit (meer aandacht):

- Jeugd en Veiligheid
- Binnenstad/uitgaansgeweld/horeca
- Handhaving openbare ruimte
- Schalkwijk/Oost

Gemiddelde prioriteit (niet meer, maar ook niet minder aandacht)

- Bestuurlijke aanpak (Bibob, Woonfraude)
- Woninginbraken
- Overlast / vernieling
- Evenementen
- Handhaving milieu/bouw/brand
- Branden en crisis

Lage prioriteit (alleen aandacht als het echt nodig is)

- CSV, mensenhandel en wapenhandel
- Keurmerken veilig wonen en ondernemen
- Cameratoezicht
- Zakkenrollen, fietsendiefstal

Uit deze prioritering wordt zichtbaar dat er zowel op veiligheidsthema als op gebied geprioriteerd is.

Prioriteiten 2015 - 2018

Voor het nieuw vast te stellen beleid wordt voorgesteld de prioritering vooral themagericht te doen en vervolgens in de uitwerking per gebied verder onderscheid

te maken in de mate van inzet. Daarmee kan goed worden aangesloten bij de ontwikkeling van de Gebiedsprogramma's en kunnen onze veiligheidspartners, ondernemers en burgers van Haarlem betrokken worden bij de invulling van de aanpak.

Op basis van de Veiligheidsanalyse Haarlem en in aansluiting op de regionale ontwikkelingen op het vlak van veiligheid adviseert de driehoek om voor de komende vier jaar de volgende thema's hoge prioriteit te geven:

- Terugdringen van de jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit
- Verminderen van het aantal "High impact crimes" en geweldpleging
- Verminderen van de overlast in de woonomgeving en verloedering van buurten
- Tegengaan van woon- en adresfraude
- Voorkomen van ondermijning van de samenleving door criminele samenwerkingsverbanden

Dit betekent dat er extra inzet en aandacht uitgaat naar deze vijf thema's. Dit betekent overigens *niet* dat op de overige thema's niets wordt gedaan. Alleen zal naar die onderwerpen geen extra aandacht uitgaan.

Argumentatie t.a.v. de prioriteiten

Per thema wordt hieronder aangegeven waarom voorgesteld wordt deze prioriteit te geven.

Terugdringen jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

Jeugd en veiligheid is al jaren een belangrijk thema in het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Een positief toekomstperspectief voor jongeren is voor henzelf van groot belang, maar ook voor de Haarlemse samenleving. Voor een kleine groep jongeren is het toekomstperspectief minder rooskleurig. Zij vallen uit op school, krijgen geen werk en komen met verkeerde vrienden in aanraking. Deze jongeren kunnen voor ernstige veiligheidsproblemen zorgen.

De afgelopen jaren is al veel aandacht naar het terugdringen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit gegaan, met wisselend succes. Overlast neemt af, overlastgevende of hinderlijke jeugdgroepen worden minder, maar op de criminele jeugd is moeilijk vat te krijgen; de resultaten van het beleid zijn nog niet voldoende. Versterking en verbetering van de gekozen aanpak is noodzakelijk om de complexe problematiek de baas te kunnen zijn.

Verminderen van het aantal High impact crimes en geweldpleging

De term 'High Impact Crimes' wordt als verzamelnaam gebruikt voor misdrijven die – zoals de naam al zegt – grote impact hebben op leven en welzijn van slachtoffers en hun omgeving. Hierbij gaat het om woninginbraken, straatroof en overvallen. Dit zijn ingrijpende gebeurtenissen die vaak grote gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel van mensen. Hetzelfde geldt ook voor geweldsdelicten.

Uit de Veiligheidsanalyse blijkt dat in de afgelopen jaren het aantal woninginbraken flink is gestegen. De aandacht voor dit onderwerp is daarom al versterkt opgenomen in het Actieprogramma Integrale veiligheid en handhaving 2014. Overvallen en straatroof komen weliswaar minder voor, maar zijn wel een blijvende zorg voor politie, openbaar

ministerie en gemeente. Met name de integraliteit van de aanpak en het betrekken van meerdere veiligheidspartners kan tot extra resultaat leiden. De aanpak van geweldsdelicten onder andere in het uitgaansgebied was onderdeel van het programma Veilig Uitgaan. De in het coalitieprogramma aangekondigde proef met cameratoezicht op hotspots zou juist bij dit thema tot effecten moeten leiden.

Verminderen van de overlast in de woonomgeving en verloedering van buurten

Overlast en verloedering tasten de leefbaarheid van de Haarlemse buurten en wijken aan. Dit heeft niet alleen gevolgen voor het gevoel van veiligheid. Ook het uiterlijk aanzien van de stad en het welbevinden van burgers wordt hierdoor nadelig beïnvloed. Dit thema leent zich bij uitstek voor een integrale benadering van zowel diverse gemeentelijke afdelingen als burgers, ondernemers en externe partijen. Bovendien ligt de aanpak hier op zowel het terrein van de fysieke leefomgeving als op de sociale cohesie in de buurt als een meer gerichte inzet van handhavers.

Tegengaan van woon- en adresfraude

Woon- en adresfraude is een moeilijk grijpbaar thema. Toch is het noodzakelijk om hier volle aandacht aan te besteden. De gemeente is verantwoordelijk voor de basisregistratie van personen en adressen. Een onbetrouwbare basisregistratie faciliteert fraude bij belastingen, uitkeringen, toeslagen, leerplichtigen en maakt criminelen onzichtbaar. Oneigenlijk gebruik van panden (overbewoning, oneigenlijke huur, hennepkwekerijen en dergelijke) leidt tot gevaarlijke of ongewenste situaties en overlast. Daarnaast legt woonfraude een extra druk op het schaarse woningbestand. Vanwege de gevolgen van woonfraude voor zowel de gemeentelijke overheid als andere overheden is het landelijk een punt van aandacht. In Haarlem is in 2013 start gemaakt met een gestructureerde aanpak om zowel aan de voorkant (registratie op orde) als aan de achterkant (toezicht en handhaving op oneigenlijk gebruik panden) woon- en adresfraude aan te kunnen pakken. Deze heeft in 2014 een vervolg gekregen en voorgesteld wordt dit thema de komende jaren met prioriteit voort te zetten.

Voorkomen van ondermijning van de samenleving door criminele samenwerkingsverbanden

Georganiseerde criminaliteit heeft een ondermijnend effect op de samenleving. Met ondermijning wordt de gewelddadige en corrumperende onderwereld verbonden met de bovenwereld. Deze ondermijning doet zich voor op thema's als cybercrime, motorbendes, illegale prostitutie, georganiseerde hennepsteelt en dergelijke. Aangezien criminele samenwerkingsverbanden zich niet aan gemeentegrenzen houden is bij dit thema regionale samenwerking van groot belang. Onder de vlag van het RIEC (Regionaal informatie en expertisecentrum) krijgt die samenwerking telkens meer gestalte. Vanuit de gemeente is het nodig om de bestuurlijke instrumenten (zoals bijvoorbeeld het toepassen van de Wet bibob), die beschikbaar zijn om ondermijning tegen te gaan verder te versterken.

Het vervolgproces

Op 11 september is er gelegenheid om in de raadscommissie bestuur samen met de leden van de driehoek het veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar te bespreken. De hierboven aangegeven prioriteiten komen aan de orde en tevens de wijze waarop er uitvoering aan het beleid kan worden gegeven. Aan de hand van die bespreking wordt de nota Integraal veiligheidsbeleid 2015 – 2018 opgesteld en ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Ter voorbereiding op de raadsbijeenkomst krijgt u een e-mail met het verzoek om een korte vragenlijst in te vullen. Deze vragenlijst heeft betrekking op de prioritering en de aanpak van veiligheids- en hanhdhavingsproblemen. De uitkomsten van deze peiling worden gebruikt als input voor de bespreking op 11 september aanstaande.

De planning is als volgt:

11 september	raadsbijeenkomst
13 oktober	nota IVH 2015 – 2018 in college
23 oktober	nota IVH 2015 – 2018 in commissie bestuur
27 november	vaststelling nota IVH 2015 – 2018 in de raad
December	uitwerken van beleid in Actieprogramma 2015
Januari 2015	Vaststellen actieprogramma in college

Hoogachtend,

De burgemeester van Haarlem,

Mr. B.B. Schneiders